

Kvalitou spájame svet

Vagónár

TATRAVAGÓNKA
POPRAD

3-4
Marec - Apríl
2014

Mesačník zamestnancov

spoločnosti TATRAVAGÓNKA Poprad • Ročník XIII.

www.tatravagonka.com

- **Metrológovia oslavujú príchod 21. storočia**
- **Ďalší prírastok v strojovom parku BU 1**
- **Zmena poskytovateľa stravovacích služieb**

METROLÓGOVIA OSLAVUJÚ PRÍCHOD 21. STOROČIA

Charpy 300 J

Síce funkčné, no morálne zastarané skúšobné zariadenia po dobe životnosti, nahradili nové, moderné a výkonné prístroje, ktoré umožnia presnejšie, rýchlejšie a sofistikovanejšie deštruktívne a nedeštruktívne analýzy vzoriek materiálov vstupujúcich do výrobného procesu. Do zaslúženého dôchodku sa porúčajú až 4 prístroje naraz.

CHARPYHO KLADIVO

Takzvanú vrubovú húževnatosť materiálu doteraz testoval päťdesiatpäťročný „posilňovací stroj Charpy“, ktorý potreboval pomocné ruky pri manipulácii s kladivom. Centrovanie vzorky prebiehalo komplikovaným spôsobom, čo malo vplyv na presnosť a bezpečnosť pre obsluhu zariadenia. Výsledky sa zobrazovali na jednoduchej stupnici. Jeho nástupca kladivo Charpy 300 J

Posilňovací stroj Charpy

Priam bádateľskou činnosťou pracovníci oddelenia deštruktívnej a nedeštruktívnej kontroly zamedzujú nezhodám a následným reklamáciám našich výrobkov, či už z dôvodu nevyhovujúcich mechanických alebo chemických vlastností používaného materiálu. V priebehu niekoľkých mesiacov sa im ale obmenil „strojový park“, a tak si vám dovoľme predstaviť novinky.

má všetko, čo jeho predchodca nemal. Disponuje integrovaným dotykovým displejom, automatickou brzdou a zdvihom ramena a kladiva do východiskovej pozície, presné centrovanie vzoriek, a to všetko s rýchlosťou skúšania vzoriek do 15 sekúnd.

CHLADIACE ZARIADENIE

Pretože hodnoty rázu sa u mnohých kovových materiálov menia so zmenou teploty, musia sa tieto skúšky vykonávať pri špecifickej teplote,

Odpustenie CO₂

a preto je potrebné vzorky chladiť v chladiacom zariadení. Veľmi váham, či pôvodné chladiace zariadenie môžeme nazvať zariadením... Zachladenie vzoriek sa realizovalo odpustením CO₂ z tlakovej fľaše do koženého puzdra, z ktorého sa následne vytvorený „suchý ľad“ postupne sypal na vzorku, uloženú v liehovom roztoku. Úspešnosť zachladenia bol iba šikovnosťou pracovníka, ktorý dokázal počas 30-minútového chladenia dodržať požadované teplotné rozpätie. Nové chladiace zariadenie už nemá „osobné“, ale inventárne číslo. Vysokosofistikovaný prístroj umožňuje rýchlu a jednoduchú manipuláciu so vzorkami a schladenie už do desiatich minút.

Nové chladiace zariadenie

SPEKTROMETER

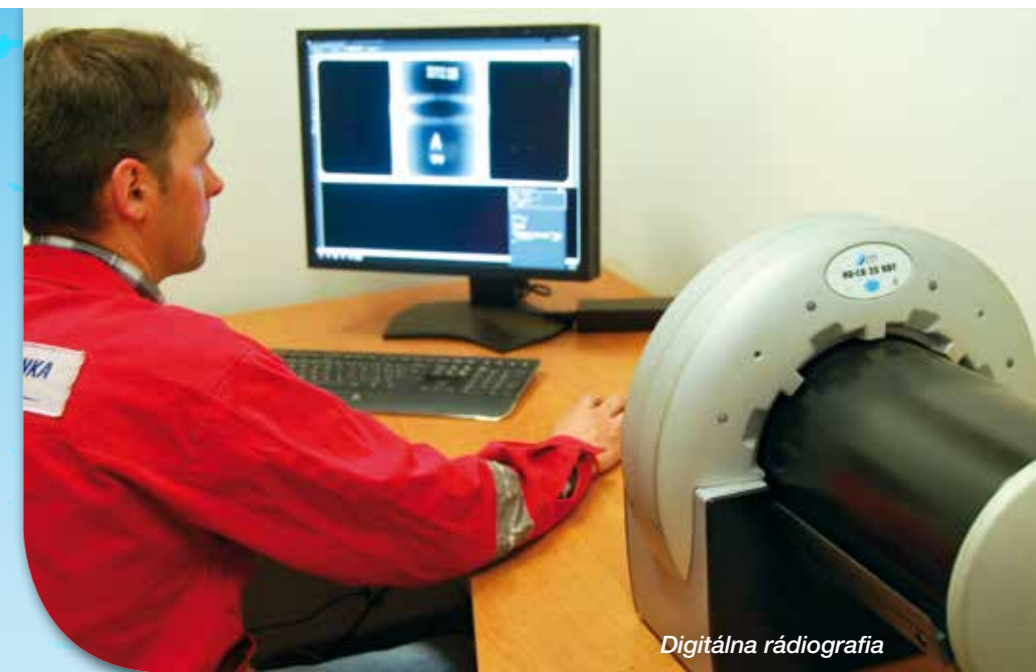
Nový spektrometer oddelenia metrologie a deštruktívnej kontroly by nám mohli závidieť aj hrdinovia amerických kriminálnych seriálov. Kým oni na ňom potvrdzujú dôveryhodnosť nájdených pozostatkov Yetiho, naši pracovníci na ňom vykonávajú serióznu bádateľskú prácu. Tento dômyselný prístroj umožňuje dôkladnú chemickú analýzu nakupovaných a používaných materiálov a zamedzuje zámene použitého výrobného materiálu. Dômyselný prístroj s najlepším softvérovým vybavením umožňuje vykonanie analýzy na báze železa, hliníka a medi. Dokáže analyzovať viac prvkov s vyššou presnosťou a za kratší čas. O 270 kil ťažší predchodca so slabosťou na stabilitu teploty prostredia, pracoval s operačným systémom MS-DOS, poputoval do „second handu“.

RTG PRÍSTROJ

Za zenitom svojej životnosti trávil starý RTG prístroj viac času v oprave ako v prevádzke. Prežarovanie kovových materiálov za účelom odhalenia vnútorných chýb je činnosť neodkladná, a preto bolo nutné zabezpečiť nový prístroj, ktorý spoľahlivo odhalí každé skryté tajomstvo materiálu.

DIGITÁLNA RÁDIOGRAFIA

„Mokrému“ spracovaniu rtg. snímok možno nadobro odzvoní a postupne ich nahradí digitálna rádiografia.

Digitálna rádiografia

V tomto prípade môžeme hovoriť o novej technológii. Je to ako porovnať klasickú a digitálnu fotografiu. Digitálna rádiografia využíva pamäťovú platňu, ktorá môže byť opätovne použitá cca 300-krát a umožňuje digitálne uloženie originálneho obrazu a jeho kvalitatívnu úpravu. Najväčšou výhodou tejto digitálnej techniky je možnosť počítačového spracovania obrazu a jeho interpretáciu. Takýto systém môže výrazne optimalizovať spôsob detekcie trhlin a meranie ich rozmerov.

Ing. Miroslav Muška
vedúci oddelenia metrologie
a deštruktívnej kontroly
-zj-

RTG prístroj

Starý spektrometer

Nový spektrometer

ZHORŠENIE ZLEPŠOVANIA

V ROKU 2013

Rok sa stretol s rokom a my môžeme opäť bilancovať zlepšovateľskú aktivitu zamestnancov v roku 2013. O 37 405 € vyššia úspora ako v roku 2012 je síce veľmi potešujúca, no rozhodne nie je dôvodom na veľké oslavy. Trend podávania zlepšovateľských návrhov je totiž klesajúci.

Iba 1 % zamestnancov videlo v roku 2012 priestor na zlepšenie, ale prínos je o to väčší! Ako by sme mohli interpretovať tento trend?

Veľmi jednoducho! Iba 1 % zamestnancov pochopilo, že tak ako 99 % ich kolegov, aj oni sa každodenne podkývajú o svoje peniaze, ale na rozdiel od ostatných začali premýšľať.

Drobné zmeny v pracovných postupoch, vo využití materiálu, v evidencii, vykazovaní, to všetko sa pre 1 % zamestnancov premenilo na finančnú odmenu, pre niektorých aj v niekoľkých stovkách eur.

Nič viac, nič menej ako sedliacky rozum a vôľu potrebujete na vylepšenie svojho rodinného rozpočtu. Štatistiky jednoznačne hovoria, že príležitosti je stále dosť, len asi ich vidia LEN TÍ PRIVILEGOVANÍ, ktorí majú (OPAKOVANE) oči otvorené a vrecká naplnené...

PODNETY NA ZLEPŠENIE 2013 V ČÍSLACH

Počty podaných PNZ	podané	realizované
Útvary priamo riadené GR a. s.	1	0
Úsek predaja	0	0
Úsek riadenia ľudských zdrojov	0	0
Ekonomický úsek	0	0
Úsek vývoja	1	1
Úsek TPV	2	2
Úsek nákupu	1	1
Výrobný úsek	24	20
ÚRK	3	1
Prevádzkareň Trebišov	0	0
Spolu	32	25

NAJÚSPEŠNEJŠÍ PODÁVATELIA PODNETOV NA ZLEPŠENIE

Jozef Javorský – group líder
František Šoltés – vedúci výrobnjej kooperácie
Jaroslav Nemergut – technolog montáže

ODMENA ZA PRIJATÝ PODNET

Za prijatý a zrealizovaný podnet je každému zamestnancovi vyplácaná odmena vo výške od 20 do 100 €, pričom výška odmeny vždy zodpovedá vyčíslenému prínosu pre spoločnosť. V prípade, že je prínos pre spoločnosť vo výške viac ako 1000 €, je táto odmena adekvátne zvýšená.

PODANIE PODNETU

V prípade, že vás táto možnosť zlepšenia zaujala, je potrebné vyplniť jednoduchý formulár, kde okrem osobných údajov stačí popísať skutočný stav a jednoduchými vetami popísať návrh zlepšenia. Formuláre pre podanie PNZ (D-90-27/09) sú pre zamestnancov výrobného úseku prístupné v každej kancelárii group lídra, na nástenke BUMC a pre ostatných zamestnancov spoločnosti na sekretariáte príslušného úseku.

-zj-

AUDITY

V PLNEJ SILE

ČO NÁS EŠTE ČAKÁ V PRIEBEHU ROKA 2014

Mesiace marec a apríl tradične spájame nielen s príchodom jari, ale i s veľkým počtom externých auditov. Už prvý marcový týždeň zástupcovia Výskumného Ústavu Železničného z Prahy realizovali v Poprade dozorový TSI audit zameraný hlavne na výrobu podvozkov.

18. a 19. marca 2014 bol systém riadenia kvality a zvárania preverený auditom SVV Praha, členom SLV Hannover s dôrazom na plnenie normy ČSN EN ISO 3834-2. 25. a 26. marca 2014 v spoločnosti TATRAVAGÓNKA boli zástupcovia Českých dráh. V zmysle predpisu ČD V6/2 spoločnosť TATRAVAGÓNKA získala osvedčenie o spôsobilosti dodávateľa pre skupinu ČD.

27. a 28. marca naše procesy zvárania preveril zástupca spoločnosti RICOS. Uvedený audit je podmienkou pre obnovenie oprávnenia Úradu pre reguláciu železničnej dopravy na zváranie dráhových vozidiel pre slovenské Cargo. 1. a 2. apríla 2014 zástupcovia holandskej spoločnosti LuxControl vykonali v Poprade dozorový TSI audit na vagón Tagnpps a vybrané cisternové vagóny.

Všetky typy cisternových vagónov boli tiež predmetom dozoru zo strany Lloyd's Register Nederlanden dňa 3. 4. 2014. Pre informáciu len uvádzam, že v zmysle TSI predpisov je vykonanie ročného dozorového auditu podmienkou, bez ktorej by sme stratili platnosť certifikátu. V 15. kalendárnom týždni sme absolvovali recertifikačný audit podľa ISO 9001.

Kedy	Kto	Čo
Apríl	GSI SLV Hannover	Preverka odbornej spôsobilosti k zváraníu koľajových vozidiel a ich časti podľa CL1 úrovne DIN EN 15085-2
Máj	Deutsche Bahn AG	Schválenie procesu ložiskovania - automatické ložiskovanie
Jún	PKP Poľsko	Výroba podvozkov Y 25
Jún	Sconrail, Švajčiarsko	TSI pre vybrané výrobky
Júl	LuxControl, Holandsko	TSI pre vybrané výrobky
Júl	TUV SUD	Preverka odbornej spôsobilosti organizácie pre výrobu tlakových nádob podľa EN 14025 a RID 6.8.2.1.23
August	EBA Nemecko	Preverka odbornej spôsobilosti organizácie pre výrobu tlakových nádob podľa EN 14025 a RID 6.8.2.1.23
September	Deutsche Bahn AG	Audit dodávateľa tzv. Q1,2,3 hodnotenie
November	Dražný úrad Praha	Preverka o odbornej spôsobilosti výrobcu k zvarovaniu železničných cisternových vozňov a cisterien

Uvedený zoznam určite nie je uzavretý. Zatiaľ uvádzame audity, o ktorých vieme takmer s určitosťou, že sa uskutočnia. V prípade bežiacich a nových vagónov / podvozkov budú navyše realizované ďalšie dozorové resp. nové výrobkové TSI audity rozdelené v priebehu celého roku 2014. Plán sa taktiež bude priebežne dopĺňať o špeciálne technologické preverky napr. v oblasti zvárania.

Ing. Miroslav Tomas, zmocnenec pre kvalitu

Ďalší prírastok v strojovom parku BU 1

Ešte informácia o nových rezacích strojoch na páliarni „nevy-chladla“ a už sa môže BU 1 pochváliť novým prírastkom do rodiny. Nové obrábacie centrum HAAS sa pripojilo k svojim trom starším súrodencom, ktorí už päť rokov tvoria inventár BU. Zvislé obrábacie centrum sa pripojí k existujúcemu rovnakému stroju a vytvorí predpoklady na zmenu jednostrojového pracoviska na dvojestrojové pracovisko, čo zvýši výrobnú kapacitu BU 1.

Z nového prírastku sa potešili aj pracovníci BU 1 p. Madeja, p. Klein, p. Blcha, p. Ficek a p. Stein.

Nový stroj HAAS VF-6/50 je vlastne identický z hľadiska technologických možností so staršími strojmi HAAS. Umožňuje všetky bežné frézovacie, vrtacie, vyvrtávacie a závitkové operácie pomocou NC programu zvislým vretenom v 2,5 osovom režime, teda sa dokáže pohybovať v špirále v 3D. HAAS dokáže premerať obrobok ešte pred samotným obrábaním, určiť polohu vzťažných plôch, nacentrovať obrobok na už hotový otvor prípadne na vonkajší valec, a taktiež dokáže určiť opracovateľnosť obrobku (či má dostatočné prídavky na obrábanie). Je to síce nepatrný rozdiel od jeho starších súrodencov, ale práve ten je jeho najväčšou výhodou. „Šnekový“ dopravník, ktorý je veľmi poruchový, vymenil výrobca za pásový.

Parametre nového stroja:	
rozmer upínacieho stola	1 625 x 711 mm
pojazdy stroja	- os X 1 626 mm - os Y 813 mm - os Z 762 mm
max. zaťaženie stola	1 814 kg
otáčky vretena	10 - 7 500 ot/min
max. krútiaci moment na vretene	610 Nm
max. výkon motora vretena	22,4 kW
rýchlosť posuvu pojazdu X, Y a Z	18 m/min
zásobník nástrojov	pre 30 ks nástrojov
čas výmeny nástroja zo zásobníka	6,3 sekundy
presnosť polohovania v jednotlivých osiach	+/-0,0051 mm
hmotnosť stroja	10 206 kg
riadiaci systém	HAAS (kompatibilný s Fanuc)
stroj je osadený príslušenstvom	Meracia sonda obrobku
	Meracia sonda nástrojov
	Osové vysokotlaké chladenie cez nástroj

-zj-

ZMENA POSKYTOVATEĽA STRAVOVACÍCH SLUŽIEB

Od 1. 4. 2014 sa v spoločnosti Tatravagónka zmenil poskytovateľ stravovacích služieb. Prinášame základné informácie o systéme stravovania.

- **Hodnota stravného lístka: 3,19 €** (príspevok zamestnanca 1,19 €, zamestnávateľa 2,00 €).
 - **Otváracia doba bufetov** a časy výdaja stravy vo všetkých výdajniach ostávajú **NEZMENENÉ**.
 - Spôsob nákupu v bufetoch ostáva **NEZMENENÝ**.
 - Zverejňovanie jedálneho lístka ostáva **NEZMENENÉ**.
- MENU: obedy:** 2 polievky, 4 hlavné jedlá
večere: 1 polievka, 2 hlavné jedlá.
- VÝDAJ STRAVY:**
- **výdajne (bufety) č. 1, 2, 3, 4** (bývalé značenie 4, 6, 7, 8) – objednávanie jedál ostáva **NEZMENENÉ** (prostredníctvom objednávacích staníc),
 - **hlavná výdajňa** (jedáleň pri AB) – stravovanie

zabezpečené formou **bezobjednávkového systému** (jedlo sa vyberá priamo v jedálni). Súčasťou ponuky budú aj minútkové jedlá a šalátový pult, ktorý bude sprevádzkovaný po jeho inštalácii v druhej polovici apríla 2014. Pri jedlách s vyššou cenou ako 3,19 € si zamestnanec tento rozdiel doplatí v hotovosti.

V súčasnosti sa pracuje na vylepšení systému stravovania, preto prosíme o vašu trpezlivosť, a zároveň vás žiadame o vaše pripomienky a podnety, ktoré môžete zasielať na redakcia@tatravagonka.sk.

UPOZORNENIE

ŽIADAME VODIČOV, ABY REŠPEKTOVALI VYHRADENÉ PARKOVACIE MIESTA PRE ZŤP VODIČOV. V OPAČNOM PRÍPADE BUDÚ ICH VOZIDLÁ ODTIAHNUTÉ.

ACH, TEN ALKOHOL...

Aj napriek veľkým rizikám, ktoré prítomnosť alkoholu na pracovisku prináša, niektorí si z toho ťažkú hlavu nerobia. Neuvedomujú si, ako alkohol ovplyvňuje ich úsudok a motorické schopnosti, čo je pri charaktere našej výroby neprípustné. Nie je však nutné robiť z vodiča, ktorý prekročí stanovenú rýchlosť o päť km/hod piráta ciest, no nie je správne sa o prekročenie ani pokúšať.

PILI STE ALKOHOL?

 Áno

 Nie

Nulová tolerancia prítomnosti alkoholu v dychu je nekompromisná, no vedenie spoločnosti pristúpilo k ústretovému opatreniu. Zamestnancom bude umožnené preveriť si výšku alkoholu v dychu ešte pred vstupom do areálu spoločnosti. Na vaše vyžiadanie skúšku vykoná prítomná SBS služba. V prípade pozitívneho výsledku bude zamestnanecovi bez ďalších dôsledkov zaevidovaná dovolenka a použitý náustok sa spoplatní vo výške 0,20 € zrážkou zo mzdy odsúhlasenou zamestnancom. V prípade negatívneho výsledku bude zamestnanec vpustený do areálu na pracovnú zmenu a hodnotu náustku uhradí spoločnosť TATRAVAGÓNKA.

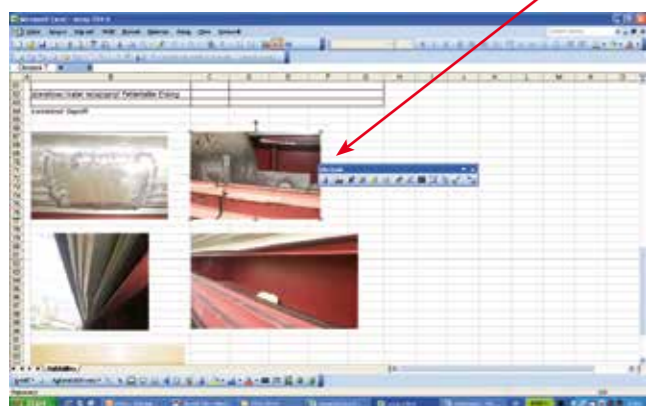
-zj-

NÁVOD NA HROMADNÚ KOMPRESIU OBRÁZKOV V DOKUMENTE

Už aj jednoduchý smartfón dokáže robiť fotky s vysokým rozlíšením. Veľkosť takých fotiek je však väčšinou viac ako 1 MB a dokumenty (texty, tabuľky, prezentácie...) s viacerými obrázkami sa zväčšujú úmerne počtu obrázkov. Mnohé dokumenty sa potom nedajú poslať e-mailom, resp. zbytočne zahľujú poštové schránky. Prinášame jednoduchý trik pre hromadnú komprimáciu akýchkoľvek obrázkov v celom dokumente pomocou niekoľkých klikov. Postup je rovnaký pre word, excel či power point. Malý rozdiel je iba medzi verziami softvéru 97-2003 a 2007.

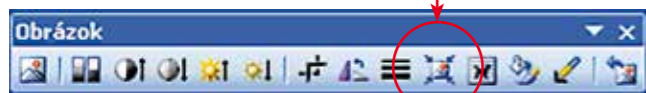
NA PRÍKLADE EXCELOVSKEJ TABUĽKY KOMPRESIA PRE VERZIE MS OFFICE 97-2003:

- 1) Kliknúť na obrázok:
 - a. Zobrazí sa panel s nástrojmi „obrázok“

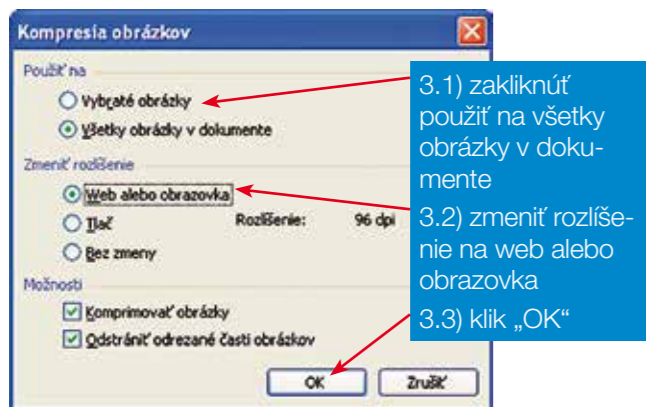

- b. Ak sa nezobrazuje, dá sa zapnúť cez „zobraziť – panel s nástrojmi – obrázok“

- 2) V paneli nástrojov obrázkov klik na ikonu „komprimovať obrázky“

- 3) samotná kompresia obrázkov pre celý dokument:

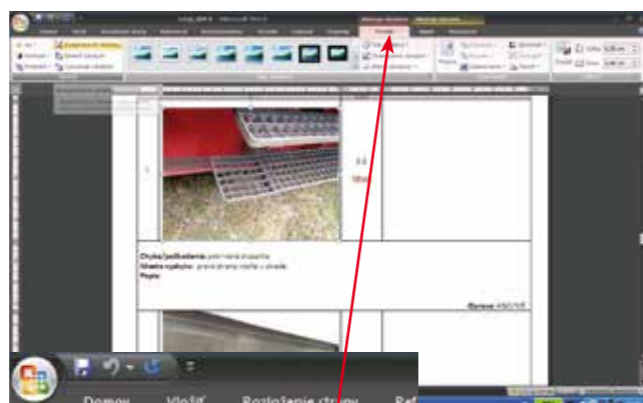

- 3.1) zakliknúť použiť na všetky obrázky v dokumente
- 3.2) zmeniť rozlíšenie na web alebo obrazovka
- 3.3) klik „OK“

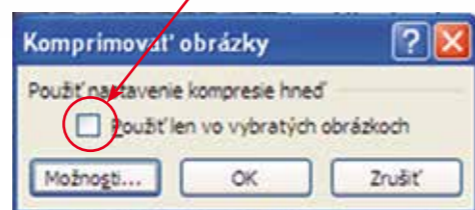
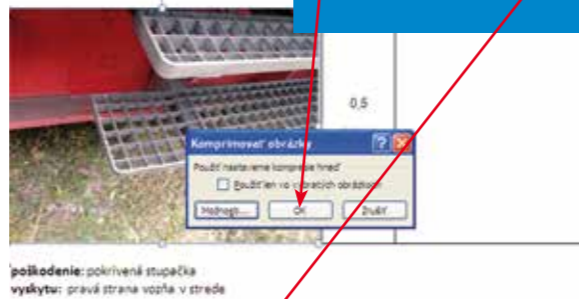
- 4) Nezabudni súbor uložiť.

Pozn.: V MS Office 2007 je komprimovanie prednastavené tak, že komprimuje na rozlíšenie „obrazovka“ a odstraňuje orezané časti obrázkov. Dôležité je nechať voľné políčko „Použiť vo vybraných obrázkoch“ nezakliknuté, tým sa skomprimujú všetky obrázky v dokumente.

NA PRÍKLADE TEXTU VO WORDE HROMADNÁ KOMPRESIA PRE MS OFFICE 2007:

1. Klik na obrázok (objavia sa Nástroje obrázkov)
2. Z nástroja obrázkov vybrať „Komprimovať obrázky“
3. Klik na „OK“ (políčko „Použiť len vo vybraných obrázkoch“ nechať voľné!)

ČO (NE)VIETE O SAP-E

1. Keď chcete zistiť všetky zásoby materiálov na „vašom“ sklade stačí spustiť transakciu MB52?

Na vstupnej obrazovke zadáte do poľa materiál *, vyplníte závod (Poprad=1000; Trebišov=2000), číslo vášho skladu, prípadne môžete zúžiť výber podľa druhu materiálu (ROH=nakupované materiály; HALB=vyrábané polotovary), zakliknete pole Bez riadkov nulovej zásoby a spustíte transakciu. Údaje, ktoré sa vám zobrazia na obrazovke si môžete upraviť (doplniť, ubrať) pomocou Zmeny layoutu.

2. Keď si chcete zistiť zásoby viacerých materiálov (alebo aj jedného) v jednoduchšej forme zobrazenia ako v transakcii MB52, môžete si spustiť neštandardnú transakciu ZPPR_STV_ZSB?

Na vstupnej obrazovke zapíšete číslo materiálu. Ak chcete viac materiálov, kliknete na žltú šípku a zapíšete ich do obrazovky pre viacnásobný výber hodnôt (ale môžete dať aj *), zapíšete závod, prípadne sklad a transakciu spustíte. Na vstupnej obrazovke môžete ešte obmedziť, či chcete vidieť všetky zásoby (označené pole Voľná a projektová zásoba) alebo len voľné.

3. Keď si chcete pozrieť zásoby len jedného, konkrétneho materiálu, ale na všetkých skladoch (alebo len vami určených skladoch) môžete sa to dozvedieť v transakcii MMBE?

Na vstupnej obrazovke zapíšete číslo materiálu, závod, zakliknete pole Bez riadkov nulovej zásoby a transakciu spustíte. Ako výstup dostanete zoznam zásob materiálu rozčlenený po jednotlivých skladoch, prípadne aj po šaržách, ako je materiál šaržovaný.

4. Keď si chcete pozrieť aké hlásenia kvality „čakajú“ na vaše vyjadrenie - čiže máte realizovať nejaké opatrenie v HK alebo sa máte k nemu vyjadriť stačí spustiť transakciu ZWF_HLKV?

Na vstupnej obrazovke do poľa Posledný spracovateľ zapíšete meno užívateľa v SAP-e, resp. vyberte z match kódu požadované meno a transakciu spustíte.

Ing. Ľubomír Gavalier
manažér pre SAP

VÝVOJ PN

%-uálny podiel chýbajúcich zamestnancov na celkový počet zamestnancov marec 2013

ALKOHOL

Záznamy o požitíach alkoholických nápojov zistených vo februári a marci 2014

Meno:	Prevádzka:	Dátum:	mg/l:
Ján I.	NS 41211	8. 2. 2014	0,10
Hung T.	NS 43520	10. 2. 2014	0,20 - dodávateľ
Dušan T.	NS 42110	10. 2. 2014	0,09 - dodávateľ
Marián B.	NS 52110	11. 2. 2014	0,73
Štefan B.	NS 42120	11. 2. 2014	odmietol - dodávateľ
Jaroslav O.	NS 41120	12. 2. 2014	0,41
Stanislav C.	NS 41211	17. 2. 2014	0,87
Dušan B.	NS 45150	15. 2. 2014	0,18
Ľubomír L.	NS 42110	20. 2. 2014	0,09 – pri odchode z TPV
Andrzej S.	NS 43520	20. 2. 2014	1,07 - dodávateľ
Ľuboslav S.	NS 41212	22. 2. 2014	0,16
Jaroslav B.	NS 44130	22. 2. 2014	0,24
Dušan T.	NS 42110	25. 2. 2014	0,36 – dodávateľ
Ivan B.	NS 43310	25. 2. 2014	0,50 – dodávateľ
Ján D.	NS 42120	5. 3. 2014	0,98
Ladislav A.	NS 43510	7. 3. 2014	0,09
Ladislav Š.	NS 42430	8. 3. 2014	0,20
Rastislav Š.	NS 41111	8. 3. 2014	0,12
Lukáš G.	NS 43910	14. 3. 2014	0,11
Igor H.	NS 43310	15. 3. 2014	0,81
Daniel G.	NS 41213	21. 3. 2014	0,10
Thuan H.	NS 43220	23. 3. 2014	0,18 - dodávateľ
Tomáš G.	NS 43910	24. 3. 2014	vnášanie alkoholu do a. s.
František V.	NS 41211	29. 3. 2014	0,12
Milan S.	NS 41213	29. 3. 2014	nevykonan skúšku
Šimon L.	NS 44130	31. 3. 2014	0,09 - dodávateľ

JAZYKOVÉ OKIENKO

SLOVENSKY	ANGLICKY	NEMECKY	RUSKY
volby	elections	die Wahlen	выборы
kandidát	candidate	der Kandidat	кандидат
kampaň	campaign	die Campagne	кампания
hlasovať/voliť	vote	abstimmen	голосовать/избирать
volič	voter	der Wähler	избиратель
prieskum verejnej mienky	opinion poll	die Meinungs-umfrage	опрос общественного мнения
prvé kolo	first round	der erste Wahlgang	первый раунд
diskusia	discussion	die Diskussion	дискуссия
výsledok	result	das Ergebnis	результат

ODIŠIEL ČLOVEK S VEĽKÝM SRDCOM

Slová útechy, nech akokoľvek znejú, nedokážu zahojiť čerstvú ranu v našich srdciach, lebo bolestný úder nás všetkých zasiahol nečakane, 31. 3. 2014, kedy nás navždy opustil náš generálny riaditeľ Ing. Peter Macala. Mimoriadne ťažké je o ňom zrazu hovoriť v minulom čase, no ostáva nám útecha, že sme mali tú možnosť spoznať takého skvelého človeka, akým nepochybne bol. Načrte do života nášho „generála“...

Rodený Prešovčan absolvoval základnú aj strednú priemyselnú školu strojársku vo svojom rodisku. Strojárina mu učarila natolko, že za jej štúdiom putoval až do Bratislavy, kde sa stretol so svojou manželkou Marií. Rok 1980 bol významný nielen narodením jeho prvej dcéry Moniky, no v tomto roku sa začala písať aj jeho strojárka kapitola života. Neskúsený študent s veľkou dávkou odhodlania sa začlenil do štruktúr VSS národný podnik Sabinov (súčasná ZTS Sabinov) ako technik. Onedlho k rodine Macalových pribudla

ďalšia dcéra Mária. Rok sa stretával s rokom a on čoraz viac presvedčal o tom, že vie veľmi tvrdo na sebe pracovať. Jeho dcéry rástli do krásy a on rástol profesne. Správna dávka svedomitosti a vôle ambiciózneho Macalu vyniesli na vedúcu pozíciu už o päť rokov od nástupu do spoločnosti. „**Nemyslite si, nemali sme to s ním vždy také ľahké. Mal takú zvláštnu schopnosť, že keď ste mu dali tabuľku, malú či veľkú, pozrel sa na ňu a hneď natrafil na riadok, kde bola chyba. Nedalo sa spoliehať na to, že ju nenájde. Veľmi ťažko ho bolo obabrať**“, s úsmevom spomína na krásne spoločné roky v ZTS Sabinov p. Gábrík. No darmo! Nediv, prešiel všetkými riadiacimi funkciami a po 26 rokoch v ZTS-ke, v roku 2006 prišla ponuka z Popradu a on sa rozhodol naskočiť na iný vlak.

V novembri teda zasadol do kresla generálneho riaditeľa spoločnosti TATRAVAGÓNKA. Veľká ambícia vzkriesenia firmy na pokraji krachu bola aj pre neho veľkou výzvou. Vrátiť ľuďom prácu, získať si dôveru zahraničných partnerov, to všetko čakalo na nové vedenie spoločnosti. Roky tvrdej práce však priniesli svoje ovocie a spoločnosť sa stala najväčším výrobcou vagónov v Európe. Spomína Ing. Beljajev Alexej, predseda predstavenstva spoločnosti TATRAVAGÓNKA: „**Bolo to veľmi náročné obdobie, no vďaka nemu to išlo akosi ľahšie. Okrem svojich skvelých manažérskych zručností vedel do každodenných riešení problémov vniesť dnes tak vzácny optimizmus a humor.**“

A presne taký náš „generál“ bol. Bol rozhodný a prísny, no za dojmom mäkkeho, večne sa mračiaceho a zamysleného pána sa skrýval veľký človek. Bol otvorený, objektívny manažér s veľkým pochopením a srdcom, ktorý nerád pútal pozornosť a robil veľké gestá. Jeho veľkou cnosťou bolo ale umenie spájať ľudí. Vedel ľudsky vypočuť, zastať sa a poradiť. Úprimne sa zaujímal aj o súkromie svojich spolupracovníkov, a keď mohol, rád pomohol. Pri každej

možnej príležitosti sa pri nás pristavil a my sme sa úprimne tešili z jeho prítomnosti a vedeli sme, že bude zábava. Mal obrovský zmysel pre humor, ktorý vyplýval z jeho veľkého nadhľadu. Podpichovačne si nás doberal, no vedel sa úprimne zasmiať i nášmu kontrovaniu. Aj množstvo zdánlivo veľmi vážnych situácií vedel nonšalantne nadľahčiť, no nikdy nepodceňoval ich závažnosť.

Ako čas plynul, jeho rodina sa rozrástla o dve krásne vnučky a vnuka. Boli jeho podporou, inšpiráciou, istotou pri výkone jeho neľahkej a dôležitej funkcie generálneho riaditeľa, ktorú zastával do svojho konca. No posledný marcový deň spoločnosť TATRAVAGÓNKA prišla o veľkého človeka, prišla o svojho „generála“...

Česť jeho pamiatke!

-zj-

PREHĽAD ZVÝHODNENÝCH PRODUKTOV TATRA BANKY PRE ZAMESTNANCOV SPOLOČNOSTI TATRAVAGÓNKA

Produkty	Zamestnanci	Zamestnanci s ročným čistým príjmom 20 400 € a viac, starostlivosť osobného bankára
Balík služieb Tatra PersonalTM	<ul style="list-style-type: none"> 100 % zľava z poplatku za balík služieb na 6 mesiacov po otvorení účtu <p>Cenu za balík služieb Tatra PersonalTM si môžete s Programom odmeňovaniaTM znížiť až na 0 €.</p> <p>Ďalšie výhody Tatra banky pre rodinných príslušníkov v rámci Programu odmeňovaniaTM:</p> <ul style="list-style-type: none"> manželia – ak obaja manželia využívajú balík služieb v Tatra banke, získajú 50 % zľavu z poplatku deti (do dovŕšenia 15. roku) – 100 % zľava z poplatku za balík služieb študenti (do dovŕšenia 26. roku) – 100 % zľava z poplatku za balík služieb mladí (do dovŕšenia 28. roku) – 50 % zľava z poplatku za balík služieb najviac na 2 roky 	<ul style="list-style-type: none"> 100 % zľava z poplatku za balík služieb na 6 mesiacov po otvorení účtu originálny dizajn platobnej karty zmena PIN kódu bez poplatku
HypotékaTM (HU) Americká hypotékaTM (AHU)	<p>Spracovateľský poplatok: zľava 50 %</p> <p>Úroková sadzba: zľava z ú. s. 0,5 % na prvé obdobie fixácie (max. po najnižšiu bankou komunikovanú úrokovú sadzbu)</p> <ul style="list-style-type: none"> pri refixácii HU/AHU možno požiadať o opätovné zníženie úrokovej sadzby pod podmienkou predloženia potvrdenia o trvaní pracovného pomeru HypotékaTB so štátnym príspevkom pre mladých a úvery bez dokladovania príjmu bez zľavy z úrokovej sadzby 	<p>Spracovateľský poplatok: zľava 50 %</p> <p>Úroková sadzba: najnižšia bankou komunikovaná úroková sadzba na prvé obdobie fixácie</p> <ul style="list-style-type: none"> pri refixácii HU/AHU možno požiadať o opätovné zníženie úrokovej sadzby pod podmienkou predloženia potvrdenia o trvaní pracovného pomeru HypotékaTB so štátnym príspevkom pre mladých a úvery bez dokladovania príjmu bez zľavy z úrokovej sadzby <p>Ostatné poplatky:</p> <ul style="list-style-type: none"> aktivácia zrýchleného splácania bez poplatkov všetky zmeny týkajúce sa HU/AHU bez poplatku
Bezúčelový úverTM bez zabezpečenia	Poplatok: 50 % zľava z poplatku za poskytnutie úveru	Poplatok: 50 % zľava z poplatku za poskytnutie úveru Úroková sadzba: aktuálne platná pre prémiových klientov, priznaná okamžite bez podmienky zaslania min. 3 mesačných príjmov
Kreditná karta Visa (zvýhodnenie platí na 1 hlavnú kartu podľa výberu klienta)	Kreditná karta Visa Štandard Odpustenie poplatkov za kreditnú kartu Visa na obdobie 6 mesiacov	Kreditná karta Visa Gold/Štandard Odpustenie poplatkov za kreditnú kartu Visa na obdobie 12 mesiacov bezplatná zmena PIN kódu urgentné vydanie karty bez poplatku
Služby Centier bývaniaTM	<ul style="list-style-type: none"> zľava až do 20 % z ceny služieb realitnej kancelárie (max. po najnižšie poplatky komunikované realitnou kanceláriou) 	<ul style="list-style-type: none"> zľava až do 20 % z ceny služieb realitnej kancelárie (max. po najnižšie poplatky komunikované realitnou kanceláriou)

Zoznam pobočiek Tatra banky a Centier bývaniaTB nájdete na www.tatrabanka.sk. Zľavy si môžete uplatniť v pobočke po preukázaní sa platným zamestnaneckým preukazom, resp. potvrdením o zamestnaní. Poskytnutie úverových produktov je závislé od ich schválenia bankou.

ZĽAVY KOALA TOURS

Zľavy z cenníkových cien vlastných zájazdov zverejnených v katalógu Koala leto 2014 pre zamestnancov spoločnosti TATRAVAGÓNKA

- Pri uhradení min. 50 % zálohy za zájazd od 1. 3. 2014 vám poskytneme 10%-nú garantovanú zľavu na všetky pobytové zájazdy.
- Na zájazdy typu „Last minute“ poskytneme vašim zamestnancom ďalšiu 3%-nú zľavu k aktuálnej last minute zľave. (maximálne do výšky 40 %) oproti aktuálnej zľave, pri uhradení 100 % ceny zájazdu. Zájazdy typu „Last minute“ sú tie, ktoré si klient zakúpi od 45 dní do 7 dní pred odchodom na zájazd.

Pre porovnanie uvádzame tabuľku výhod pre zamestnancov vašej spoločnosti:

	Zľava pre bežných klientov	Extra bonus pre vašich zamestnancov	Zľava pre zamestnancov spoločnosti spolu
Od 1. 3. 2014	0%-ná zľava	+ 10 % zľava	až 10 % zľava
Last Minute	aktuálna zľava	+ 3 % zľava	3 % až 40 % zľava

V mesiacoch apríl a máj výnimočne ponúkame zamestnancom spoločnosti TATRAVAGÓNKA pri kúpe zájazdu v CK Koala Tours, a. s., Seneca Tours, s. r. o., TIP travel, a. s. a Tatratur, a. s. exkluzívny bonus vo forme zľavovej poukážky v hodnote až 80 €.

Túto špeciálnu číslovanú zľavovú poukážku získajú vaši zamestnanci po registrácii na webstránke podniky.ick.sk, kde si ju môžu vytlačiť a následne uplatniť výlučne v pobočkách našich 4 cestovných kanceláriách. Pre akceptáciu týchto podmienok je potrebné predložiť preukaz zamestnanca spoločnosti, resp. doklad potvrdzujúci zamestnanecký pomer v spoločnosti. Zľavy sú poskytované v zmysle zmluvných vzťahov CK a platia pre zamestnanca spoločnosti a s ním prihlásené osoby, ktoré si zájazd zakúpia priamo v pobočkách našej CK. Všetky zľavy sú poskytované v zmysle zmluvných vzťahov uvedených v katalógu Leto 2014 a nevzťahujú sa na poznávacie a pútnické zájazdy.

KOMIKS KALIBRÁCIA

Veľkonočné menu s fantáziou

Veľká noc je opäť tu a s nimi i pochútky, ktoré by na jedálnom stole rozhodne nemali chýbať. Ale fantázii sa medze nekladú – obmena je možná.

Podľa tradície by na stole nemalo chýbať údené mäso, majonézový zemiakový šalát, plnka, piškótvový baránok a, samozrejme, množstvo vajíčok. Ak ale hľadáte nejakú obmenu, ponúkame niekoľko receptov, v ktorých môžeme byť aj trochu márotnatní.

VELKONOČNÝ ŠALÁT

1/4 kg varenej ryže, 1/4 kg tmavých fazúľ, 1/2 hlávky kapusty, cibuľa, 2 varené vajcia, 3 kyslé uhorky. Pokrájame, zmiešame, dochutíme majolkou, zeleným korením, soľou

a jemne sekanou pažítkou a petržlenovou vňaťou.

JARNÝ ŠALÁT

Čerstvé uhorky, syr Eidam, varené kuracie mäso a jarnú cibuľku pokrájame na kocky. Pridáme soľ, zelené a červené korenie, biely jogurt a majolku. Množstvo a pomery môžeme meniť podľa chuti. Dobré premiešame a dáme vychladnúť.

PRÍLOHA K MĚSÁM

Nastrúhame mrkvu a cesnak, pomer odhadneme ochutnávaním,

podľa toho, ako dôrazná chuť nám bude vyhovovať, pridáme cesnak. Nakoniec premiešame, osolíme a spojíme majonézou.

ORECHOVO-CESNAKOVÁ OMÁČKA

5 strúčikov cesnaku, 4 – 5 lyžíc jadier vlašských orechov, krajec sendvičového chleba, 2 lyžice olivového oleja, citrónová šťava, soľ. Orechy, cesnak a rozmočený krajec chleba rozmixujeme. Prikvapkávame citrónovú šťavu a olej a stále mixujeme. Podľa chuti nakoniec prisolíme.

Šibačkové menu pre deti

VESELÉ ŽABIÁKY

Potrebuje: vajcia, uhorky, celé čierne korenie alebo klinčeky, pažítka, alebo mleté korenie dressing, alebo tatársku omáčku. Natvrdo uvaríme 4 vajíčka, vychladíme ich a ošúpeme. Na širšej strane odrežeme kúsok bielka, aby sa

vajíčka negúľali. Na špičke urobíme zárezy, vložíme do nich polovičky koliesok uhorky, z celého čierneho korenia alebo klinčekov urobíme oči. Vajcia posypeme najemno nasekanou pažítkou a korením alebo paprikou. Ozdobíme pažítkou, petržlenovou vňaťou či žeruchou. Podávame s tatárskou omáčkou alebo jogurtovým dressingom a so šalátom.

VAJÍČKA „ALA“ MUCHOTRÁVKA ČERVENÁ

Potrebuje toľko vajíčok a toľko paradajok, pre koľko osôb budeme robiť naše muchotrávky. Vajíčka uvaríme natvrdo. Tupú časť zrežeme (aby stálo), paradajky prekrájame na mesiačky, ale aby tvorila vrchnú - so špicom, ktorú použijeme a spodnú polovicu - ktorá nám nie je na nič, ale ja používam túto časť na ozdobenie). Takže máme vajíčka uvarené natvrdo, ktoré nám pekne stoja, z vrchnej polovice paradajky vyrežem dužinu a dám

ju na vajíčko tak, aby tvorila akoby klobúčik muchotrávky. Potom sa ešte „pohráme“ s muchotrávkou tak, že na špáradlo naberať malé biele bodky (tatarka, syr v tubu) a robím bodky na klobúčiku. Muchotrávka veľmi pekne vynikne, ak dám na tanier 1-2 listy hlávkového šalátu, na to vlašský šalát a doprostred taniera uložím muchotrávku. Zvláštne sa na vás pozerajú milované osoby, deti alebo manžel, či ich chcete otráviť :-)

A čo robím so spodnou časťou paradajok? Zjem, zamiešam do šalátu alebo uložím na okraj taniera.

Veľkonočné vajíčka mramorované ryžou

Potrebuje: biele vajíčka, ryžu, potravinárske alebo prírodné farbivá, uzavierateľné dózy alebo plastové poháre, lyžicu, papier z kuchynskej rolky a pohárik na vajíčka.

Vajíčka uvarite aspoň 5 minút natvrdo a nechajte stáť v horúcej vode. Ryžu rozdelte do plastových misiek. Do každej misky dajte inú potravinársku farbu, uzavrite ju a dobre pretrepte. Farbu pridávajte dovtedy, kým nebude jej intenzita taká, akú si želáte. Potom uvarené vajcia osušte kuchynskou utierkou a dajte do plastových nádob. Nádobu uzavrite a dobre pretraste obsah. Ak po otvorení nádoby je intenzita farby vajíčka slabá, pridajte do ryže ďalšiu farbu.

Spoznajte čerstvé vajce

Keď chcete mať kraslice pekné, musia byť vajíčka čerstvé. Pri varení nesmú popraskať. Spoznate ich podľa škrupiny. Má byť jemne drsná, akoby kriedová. Staršia škrupina je totiž hladká a lesklá. Skúste to s osvedčeným trikom s pohárom vody. Ak si chcete byť istejší, dajte na recept našich starých. Používali desaťpercentný roztok slanej vody. Keď ponoríte čerstvé vajce do pohára s vodou, klesne ku dnu a zostane ležať, pretože je v ňom malá vzduchová bublina a nenadnáša ho. Sedemdnové vajce pláva asi v strede pohára a staršie sa vynorí na hladinu.

Veľkonočné veselé prania

Na Veľkú noc v mojom viniši, nemôže byť pozdrav inší, ako: Dobrú kúpačku, aj s výslužkou do vačku! Vodka, šunka nech vám chuti, víno nech vám hlavu múti. Veď len raz má túto moc, prajeme vám krásnu Veľkú noc!

Halúzkou po zadku, pálenku odzátku. Starosti za chrbát, nič večne netrvá. Halúzkou po zadku, voňavkou do vlasov, nože sa ponúkni z farebných koláčkov.

Keďže je to v našej moci, prajeme vám k Veľkej noci, dobrú vôňu koláčkov, veľký počet kúpačov, dobré vínko do skleničky, veľa vody zo studničky.

Už sú sviatky Veľkej noci, uterák buď na pomoci. Keď ťa voda z vedra zmocí a korbáč ti na chrbát skočí, veľa vody a tiež vodky, no a hlavne vodotesné spodky.

Trošku vody za golier, pár vajíčok na tanier, pár šibnutí po zadku, veľa zdravia ku sviatku, želá rodina...

Veselú Veľkú noc, sladké koláče, ohybné korbáče, vodu studenú, šunku údenú, veľa radosti a žiadne starosti praje rodina...

Korbáč, vodu, kraslic moc, nech prinesie Veľká noc. Zdravie, šťastie, úsmev v tvári, želáme vám k sviatku jari.

Keďže k nám opäť zavítala Veľká noc, polievam vás vedrom radosti, vedrom šťastia, vedrom zdravia, vedrom pohody, vedrom plným elánu a želim vám, aby jarné slniečko, vyčarilo krásny úsmev na vašich tvárach.

Redakčná rada vám praje príjemné prežitie veľkonočných sviatkov!

V mesiaci apríl oslavujú**Prevádzkareň POPRAD:**

50 rokov sa dožíva: Katarína LIPTÁKOVÁ str. 43590, Jana KARABINOŠOVÁ str. 41910, Ondrej MAK str. 45210, Matej KUBEK str. 43230, Ladislav REZNIČÁK str. 44130, Igor ROVENSKÝ str. 47120, Dana SAMIECOVÁ str. 50110, Janka SIMOVÁ str. 10110

55 rokov sa dožívajú: Jozef HRABOVSKÝ str. 45170, Štefan MATUS str. 21110, Ján OLEJÁR str. 42110, Jozef ŠEBEST str. 49910

60 rokov sa dožívajú: Pavel ČERNICKÝ str. 49910, Eliáš DRIENOVSKÝ str. 42110, Vlastislav GULA str. 43110, Jiří INDRÁČEK str. 43530, Jozef KOL str. 41214, Ján KUBALIÁK str. 47130, Stanislav STOKLASA str. 44111

15 rokov v spoločnosti pracuje: Jozef KOLCUN str. 43720

30 rokov v spoločnosti pracujú: Martin MARUŠIN str. 48140, Štefan ZÁGORA str. 47120, Justína ŽIGOVÁ str. 94110

Prevádzkareň TREBIŠOV:

55 rokov sa dožíva: Michal KOVER str. 46220

60 rokov sa dožíva: Ladislav ŠVEC str. 53120

15 rokov v spoločnosti pracujú: Tibor BEKEČ str. 40110, Marek ZUBAL str. 46220

V mesiaci máj oslavujú**Prevádzkareň POPRAD:**

50 rokov sa dožívajú: Peter PODOLINSKÝ str. 43120, Vladimír RUSSIN str. 41111, Pavol SCHMÁL str. 41113, Ján ŠUGEREK str. 21110

55 rokov sa dožívajú: Miroslav CERVA str. 41910, Štefan DZIAK str. 43980, Jozef JAVORSKÝ str. 47140, Jaroslav KRAJČ str. 43220, František KUBALOŠ str. 41213, Július RÁKOCZY str. 43220, Miroslav SENDECKÝ str. 42420, Milan ŠTRBIAN str. 42110, Lubomír VISLOCKÝ str. 44240

60 rokov sa dožíva: Ján MARKOCZY str. 43230

15 rokov v spoločnosti pracuje: Anna ŠULÍKOVÁ str. 43910

20 rokov v spoločnosti pracujú: Míchal BJALONČÍK str. 43110, Ján KUBALIÁK str. 47130

35 rokov v spoločnosti pracuje: Oľgija FRANKOVÁ zo strediska 42910

40 rokov v spoločnosti pracuje: František MAJDAN zo strediska 43910

Prevádzkareň TREBIŠOV:

50 rokov sa dožíva: Peter SABÓ zo strediska 46210

15 rokov v spoločnosti pracuje: Ján VARGA str. 46160

Úmrtia za rok 2014

Mária TAIBLIKOVÁ str. 94110
dôchodca - † 1. 1. 2014

Ján PLUČINSKÝ str. 43810
dôchodca - † 6. 3. 2014

Karol KALAFÚT str. 42211
dôchodca - † 20. 3. 2014

Ing. Peter MACALA str. 19110
zamestnanec - † 31. 3. 2014

Krížovka

V tajničke ľudová pranostika.

Autor: Fr. Cvengroš	sídlo v Albánsku	krigle	citoslovce túžby	spodok nádoby	pomôcky: enkiant, Laidu, Shijak,	vyhynutý kočovník	citoslovce zvuku pri strefbe	solm. slabika	zvtol sa	politická zále- žitosť	kyprila zem pluhom
predložka					mimo- chodom ker zvonkovec						
2											
citoslovce bolesti			inakšie žen.meno (23. 12.)					domácky Olympia			
jeden z apoš- tolov				kryptón vzkypí			zvedavo hladel stupeň neogénu				
arménsky spiso- vateľ						zriedk. žen.meno podry					
1											druh slona
	maškrta (zastar.)	franc. rieka zhoda názorov						obloha, po angl. prasa			
mili- kelvin			Image to Disk nástojčivo pýľajú				prvý izrael.kráľ oslepilo svetlom				
plavidlá					železo múf, bahno				molybdén zväč- šovacie sklo		
Slov. nár. rada				žal či po český						plesali	člen SA
	4	estónsky ostrov									
starší český tenista							nasýt pasením bezrohá ovca				
kanadský spevák					pracuj ihlou circa, zhruba			norma citi. filmu domácky Adrián			
domácky Izabela				slávnostná sieň editor (skr.)					americium predložka		
3											
dospějú k záveru							najvyšší germán- sky boh				

Tajnička z minulého čísla:

**KTO V MARCI BLCHU NEZABIJE,
MÔŽE V LETE SPOKOJNE SPAŤ**

Odmenu 16 € získava:

Milan Kolesár str. 43790

Odmenu 9 € získava:

Jozef Ďurica str. 41162Výhru si môžete prevziať
u Zuzany Janečkovej
na 5. poschodí v AB.**TAJNIČKA KRÍŽOVKY:**

.....

.....

.....

MENO:.....

STREDISKO:

Vagonár

Mesačník zamestnancov spoločnosti TATRAVAGÓNKA Poprad • Ročník XII.

Vydáva:TATRAVAGÓNKA a. s. Poprad
Štefánikova 887/53, 058 01 Poprad
Náklad: 2 400 ks**Šéfredaktorka:** Bc. Zuzana Janečková**Korektúra:** Ing. Stanislava Hrubáľová**Redakcia:**

Štefánikova 887/53, 058 01 Poprad

Tel.: +421 52 711 2339

zuzana.janeckova@tatravagonka.sk

Nakladateľ, prepress a tlač:

PRO GRUP, s. r. o.

Duklianska 1371/29, Spišská Nová Ves